

času, z razumnim spoštovanjem do preteklih rodov in njihove ustvarjalnosti. Še najmanj rahločutno, naj se mi oprostite ta opazka, se mi zdi na koncu koncev za takšna prizadevanja porabiti domotožno rahel verz iz slovenske klasike – verz, ki zagotovo ni nastal v obnebu besednega prerakanja, temveč iz občutljive osebne stiske.

Matjaž Kmecl

Spoštovani Stritarjevi!

Za vas sem zvedel iz Planinskega vestnika, na katerega sem naročen že od leta 1948. Zanimivo je, da se ni niti ena številka revije izgubila na poti iz Slovenije v Kanado – do tja je seveda potovala z ladjo – v vseh osmih letih, od leta 1956 do 1964, ki sem jih prebil v tisti (»moji?«) deželi, katere državljan sem že 29 let. Kar nekaj številčk sem prejemal prav »v bližini« Mt. Robsona, vaše teme iz 11. številke lanskega letnika Planinskega vestnika, in sicer na železniških postajah Red Pass, McBride in Urling (leta 1956), ki jih je leta 1962 v Torontu zbral v knjigo Ljubljančan **Kušar**.

Ko berem vaš prispevek v lanski novembrski številki PV, me daje nostalgija. Razen vlaka enkrat dnevno takrat ni bilo misliti, da bi se približal Robsonu, najvišjemu vrhu Skalnega gorovja, in sicer iz Jasperja na zahodu ali iz Prince Georga na vzhodu. Avto ni prišel v poštev. Električnega toka ob progi nismo poznali. Živ krst ni vedel, na primer, za nadmorsko višino Red Passa, od koder sva neke julijske sobote s kolegom Bavarcem in v družbi imetnika konjev, bradatega Škota, krenila na konjskih hrbtih vse do vznožja Mt. Robsona. Konji so stopali po potoku in verjetno smo prenočili (brez šotorov, samo v »parkah«, se pravi bundah) nekje tako kot vi, na prostem.

Zdi se mi, da sva naslednjo nedeljo z Bavarcem pričela vzpon prav po ledeniku Lakeberg, kot vidim z vaše slike. Še danes nimam niti približnega pojma, na kakšno višino sva prišla. Brez derez in cepina bi itak ne prišla kam dosti višje.

Ko že govorim o opremi, naj se spomnim, da se mi je zdel kot čudež pogled na par nemških gobj-

zarjev v izložbi v Jasperju, kamor me je pripeljal »passenger train« 30. aprila 1956 na poti Napoli–Halifax–Montreal–Prince George (B. C.). Že takrat sem začel sanjati o Rocky Mountains, a pot me je vodila dalje na zahod in šele poleti leta 1957 mi je spet uspelo priti v bližino teh gora.

Noč pod ledenikom je prinesla led, naslednje dopoldne pa nas je sonce tako peklo, da si nismo upali sleči srajce, čeprav smo tisto kontinentalno podnebje že dodobra poznali: v B.C. sem izmeril od 55 stopinj Celzija na soncu do –44 stopinj pozimi.

Na celotni železniški progi, dolgi 1300 kilometrov – proč od nje severno in južno itak ni bilo tisoč kilometrov naokrog žive duše – sva bila z Bavarcem Franzem itak edini beli vrani, ki sva vsakogar spraševala o hribih.

Pripovedujete o komarjih. Da, grozni so, a v zraku so bili le od 20. maja do 20. julija, če se prav spominjam.

Pa še nekaj o medvedih.

Kjer koli smo v veliki samoti stanovali mi štirje železničarji, Italijan, Nemeč, Slovenec in Švicar, sta bila ponoči navadno dva medvedja obiska, in sicer zaradi kante živilskih odpadkov zunaj pred vrati. Vsakokrat je Franz skočil s pograda, zgrabil puško in skočil za vrata, vendar je bilo vse zaman.

Smo pa nekaj medvedov odstrelili pri belem dnevu, celo med malico. Ob tem naj ne omenjam, koliko vider, losov in drugih živali smo spravili. Po toliko letih, po 43, bi rad videl, katere rase in jeziki so nas zamenjali na tisti »Northline«, dolgi 1300 kilometrov in zgrajeni leta 1912. Takrat smo bili samo ljudje iz zahodne in srednje Evrope.

Ko sem leta 1957 odhajal s tiste železnice in proč od nepozabnih gor, sem končno zvedel, da obstaja v Calgaryju Alpine Club of Canada in da je nekaj ljudi že priplezalo na Mt. Robson. Zato nisem šel rad v »evropski« Toronto, kjer se v deževnem vremenu celo nosi dežnik. Prej sem v zvezi z Mt. Robsonom vedno slišal le »up there where nobody has ever been«.

Vinko Božič-Humar,
Klanec 19, 5250 Solkan

društvene novice

85 let Petra Vovka

Konec lanskega decembra je praznoval 85-letnico življenja **Peter Vovk**, brezmejni občudovalec narave in oboževalec Mestnega vrha nad Kočevjem, gozdnatega grebena nad tem mestom, ki ga je opeval vse življenje in katerega slavo je ponesele v slovenski svet. Ta svet je

bil njegov drugi dom brez oken in brez vrat, brez strehe in brez sten, z obokom neba in zelenih ali belih drevesnih krošenj, pač odvisno od letnega časa. Na ta svet ni gledal samo z očmi gozdarja, zaljubljenega v svoj poklic, ampak še mnogo bolj s srcem.

Peter je rojen Kočevce, malone vse življenje je preživel v tej svoji deželi in jo spoznal do vsakega drevesa in vsake travne bilke, do vsake gozdne živali in vsake ptice, ki se je kdaj spreletela z ravnine ob Rinži tja gor proti Fridrihštajnu in Jelenovemu studentcu. V mlajših letih je bil aktiven športnik, v zrelih letih strasten planinec, vseskozi pa svojim gozdovom zavezan varuh. Predvsem na Mestni vrh je menda

zahajal vse življenje, celih deset let je bil tudi oskrbnik planinske kočice pri Jelenovem studencu, ki jo je zgradilo in jo oskrbuje Planinsko društvo Kočevje.

Kadar ni bilo obiskovalcev, se je pogovarjal s svojimi mahovi in travami, drevesi in grmovjem, z murni in mravljami, srnjaki in polhi, čmrlji in medvedi, šojami in lisjaki vseh sort. Teh pogovorov ni ohranil samo za svoj spomin, ampak jih je zapisoval, kakršni so bili, včasih v verzih in drugič v drugače izbrani besedi. Tako bi bilo kar mogoče, da ni večjega poeta Mestnega vrha in Jelenovega studenca, kot je Peter Vovk. Kot zdaj vidimo, je veliko naredil za to pokrajino, ko ji je posvetil toliko izbranih besed, vendar ne bi niti pomislil, če bi odgovarjal, koliko je njemu dal ta košček domače zemlje: vse, kar ima, bi odgovoril. Najmanj štiri desetletja opeva to naravo, sestavil je že nekaj zbirk teh slavospevov, ena je izšla v knjižni obliki, nekaj jih je pripravil v unikatnih izvodih, kot inkunabule, opremljene s fotografijami in okrašene z umetelno narisanimi ornamentami.

Ko zdaj ne more več tja gor k Jelenovemu studencu, kamor ga seveda še vedno vleče srce, se po gozdni cesti in po bližnjih odpravah v spominih. Kar pogosto potuje k svoji nevesti naravi, kot rad pravi, kjer se mu je vse življenje polnila duša. Tako mu ni nikoli dolgčas, saj je pravzaprav neprestano pri svojem Jelenovem studencu. Kadar pa ni na taki poti, kadar ima čas, vedno znova opisuje ta svoj gozd, njegove stezice, gozdne živali in ptice. In naključnemu prišleku pripoveduje, kako je njega dni pogosto bos stopal po teh gozdnih stezicah in po gozdnem mahu in travi, da ne bi zmotil gozdnega miru, ko je poslušal petje ptic in se stapljal z naravo.

Planinsko društvo Kočevje se svojemu Petru Vovku – čeprav precej dolgo po njegovem praznovanju – iskreno zahvaljuje, da je slavo našega Jelenovega studenca ponesele v širni svet. Želimo mu, da bi še dolgo tako bogato ustvarjal.

Milena Vlašič
PD Kočevje

Miha Pavšek magister geografije

Lani 15. decembra je na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjal svoje magistrsko delo dolgoletni član Mladinske komisije in pridruženi član Podkomisije za reševanje iz plazov GRS, planinski tovariš **Miha Pavšek**.

Miha se že precej časa ukvarja s snegom in plazovi, je turni smučar, aktiven gornik, sodeloval je pri zbiranju podatkov za kataster snežnih plazov. Bil je član vodstev ali vodja tečajev na Komni, v Bavšici in še kje, znan je tudi udeležencem dnevnih varstev pred snežnimi plazovi, ki jih vsako leto prireja GRS. Kaže, da ga problematika snežnih plazov zanima bolj kot vse drugo, zato ni čudno, da si je tudi za magistrsko nalogo izbral temo s tega področja, za mentorja pa akademika **prof. dr. Ivana Gamsa**, ki je leta 1955 pri Geografskem inštitutu SAZU izdal študijo Snežni plazovi v Sloveniji.

Kot mlad raziskovalec si je Miha našel delovno mesto na Geografskem inštitutu, kjer že nekaj let obravnava in raziskuje naravne nesreče in ogroženost Slovenije zaradi snežnih plazov. Temu primeren je tudi naslov njegove magistrske naloge: Fizičnogeografska pojavnost snežnih plazov v slovenskih Alpah s posebnim ozirom na preventivo. Po domače rečeno: raziskoval je vpliv zemljišča kot enega izmed treh osnovnih dejavnikov trganja snežnih plazov, izsledki pa naj bi bili uporabni predvsem za posameznike in skupnost v prizadevanjih za varnost ljudi in dobrin pred plazovi.

Kolikor poznam novopečenega magistra, ki se odlikuje tudi kot dober pisec, bo prav gotovo že kmalu tudi sam napisal kaj več o svojem delu in možnih praktičnih posledicah svojega študija. Zato se danes ne bom pretirano dolgo mudil pri magistrski nalogi, ki jo lahko štejem med planincem naklonjeno literaturo. Upam, da bo dovolj, če navedem, da obsežno delo šteje prek 400 strani formata A4.

Kandidat je med zagovorom imel kaj povedati in je za svoj trud požel

zaslužno priznanje. Naloga je bila zelo dobro ocenjena, upam le, da bo v primerni obliki dostopna tudi širšemu krogu interesentov.

Med zagovorom in že prej mi je večkrat prišlo na misel, da je izdajatelj naloge opravil zelo koristno delo z izborom te aktualne teme in hkrati dal tej problematiki mesto, ki ji upravičeno gre v našem prostoru. Upati je, da bo Univerza znala pritisniti na državno upravo in druge dejavnike in da bodo ta prizadevanja obrodila tudi vsem nam koristne sadove. Ob misli, da so na temo snežnih plazov diplomirali številni kolegi iz planinskih vrst (**A. Brvar**, **A. Horvat**, **D. Poljnar** in še kateri), da je bila s tega področja tudi magistrska naloga A. Horvata, ki sedaj pripravlja tudi doktorat, sem dobre volje, saj ta dejanja dokazujejo, da planinci nismo samo garači v boju s tečnostjo, temveč znamo v naravi najti tudi duhovne spodbude in vrednote.

V tem smislu gre novemu magistru geografije Mihi Pavšku planinska čestitka z željo, da bi uspešno deloval, bil zadovoljen pri delu, ostal preprost in tovariški, kot je bil doslej, in želja, da ob svojem času izdavi naravi še kakšno skrivnost za doktorat.

Pavle Šegula

Anketa SMDO

Predsedstvo Savinjskega meddržavnega odbora (SMDO) planinskih društev je pripravilo anketo, da bi dobilo vsaj približno sliko o stanju v naših PD. Trenutno je v SMDO 45 planinskih društev, odgovorov je prišlo 44 (98 %). Eno izmed vprašanj je bilo, kdaj je bilo planinsko društvo ustanovljeno. Večina je odgovorila pravilno, osem pa jih je navedlo drug datum, kot je zapisan v PV ali v Obvestilih PZS.

Vprašali smo o almanahih, zbornikih ali kronikah. Navedenih je 6 zbornikov, 5 kronik in še kaj. Svoje glasilo izdajata dve društvi (Ruzak, Planinski popotnik), nekatera PD pa predložijo ob pobiranju članarine načrt in kratak opis dela.

V naših PD je le 25 markacijskih odsekov, ki imajo 128 markacistov in 13 pripravnikov. Brez ustreznega 139